

Helse- og omsorgskomiteen på Stortinget

Stortinget
0026 OSLO

Vår referanse: 13/00592-9
Arkivkode: G00
Saksbehandler: Anne Gamme,
Deres referanse:
Dato: 20.05.2020

Om endringer i pasient - og brukerrettighetsloven – utvidet rett til brukerstyrt personlig assistanse (BPA).

I forbindelse med behandling av sak [Endringer i pasient- og brukerrettighetsloven \(utvidet rett til brukerstyrt personlig assistanse\)](#) vil KS be komiteen ta inn følgende anmodningsvedtak i innstillingen:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om at personkrets for toppfinansieringsordningen for ressurskrevende tjenester utvides tilsvarende endringen i aldersgrensen for rett til brukerstyrt personlig assistanse»

Begrunnelse: KS er uenig i departementets konklusjon om at en utvidelse for de over 67 år på sikt ikke innebærer større kostnader.

KS er enig i at denne endringen i ordningen ikke vil få noen virkning av betydning første år. Bakgrunnen for det er at kommuner allerede i noen grad innvilger BPA til personer over 67 år. Utfordringen er hva det vil innebære på sikt.

For en bruker med behov for daglig, punktvis hjelp, vil et forsvarlig tilbud organisert som BPA generelt kunne medføre høyere samlet tidsbruk og dermed økte driftskostnader enn om tjenesten gis som ordinær kommunal praktisk bistand. Dette skyldes at kommunen ved organisering av tjenesten som BPA vil miste den fleksibilitet felles kommunal arbeidsledelse og felles disponering av personellressurser gir. Når brukeren har behov for daglig, punktvis hjelp vil kommunen ha betydelig større mulighet for å utnytte personellressurser fleksibelt ved å styre personell fra kommunens egen base, fremfor å bevilge egne ressurser til brukerstyrt personlig assistanse.

Utfordringen med en ytterligere utvidelse av rettighetsfestingen til de over 67 år som er i ordningen, er at omsorgs - og bistandsbehov øker med alder. Mange kommuner peker på at fordi opplæringsbehovene og forvaltningen av ordningen i seg selv er svært ressurskrevende, særlig for brukere som selv ikke kan være arbeidsledere, så er de kostnadsvurderingene som ble gjort i forkant av rettighetsfestingen ikke dekkende for kommunenes utfordringer på feltet.

Ved å utvide rettighetsfestingen vil de kommunale budsjettene bli bundet mer opp på sikt, og frata kommunene handlingsrom til en fleksibel forvaltning for å dekke endrede tjenestebehov hos andre brukere. Pr i dag er det slik at toppfinansieringen overfor ressurskrevende brukere faller bort ved 67 år. KS har pekt på ved en rekke anledninger at dette bør endres, og ber om at dette vurderes på nytt for de som er i ordningen også etter 67 år. KS viser i denne sammenheng til omtalen i Kommuneproposisjonen 2021 av rapport fra Telemarkforskning. Telemarkforskning viser til at ressurskrevende brukers behov og

rettigheter utløser så omfattende tjenester at toppfinansieringsordningen ikke gir kommunene ytterligere insentiver til å øke omfanget av tjenester, og at toppfinansieringsordningen sikrer at kommuner med mange ressurskrevende brukere også har ressurser til andre brukere og innbyggere.

KS mener derfor at en utvidelse av toppfinansieringsordningen for ressurskrevende tjenester til å innbefatte personer etter fylte 67 år, forutsatt at de allerede er i ordningen ved fylte 67 år, må være en naturlig konsekvens av den foreslåtte utvidelsen av rettighetsbestemmelsen.

Med hilsen

Helge Eide
Områdedirektør interessepolitikk

Åse L. Snåre
Avd. dir helse og velferd